

1200 kilometer på fire dager, etter denne ruten. Slik er sykkeløpet Super Brevet Scandinavia.

SUPER BREVET SCANDINAVIA

HVA: Sykkelløp over 120 mil som må tilbakelegges på maks. 90 timer. Det kåres ingen vinner. Alle som fullfører, får medalje. Løpet heter Super Brevet Scandinavia, men det handler ikke om et bedriftsmesterskap for syklende postbud. Ordet brevet er fransk og betyr i denne sammenheng diplom eller prøve.

HVEM: 90 ryttere fra 11 land startet, over 80 fullførte. Deltakerne hadde kvalifisert seg ved å kjøre 200, 300, 400 og 600 km på maksimaltid.

NÅR: Arrangeres hvert fjerde år på dugnad av sponsarløse idealister i Audax Club Nordiques, der Jens Glad Balchen er Norges representant. 2013-utgaven var den sjettede og markerte 20-årsjubileet.

REGLER: Deltakerne har ikke lov til å bli betjent av folk i følgebil, og må finne ruten selv. Arrangørene tilbyr tre overnattingssteder, men deltakerne stanser, sover og spiser hvor de vil. Det finnes kontrollposter hvor de må stemple deltakerkortet.

KLASSIKER: Paris-Brest-Paris er aristokraten blant brevet-løpene. Det arrangeres også hvert fjerde år. Super Brevet Scandinavia avvikles etter mønster av den franske klassikeren.

– Åh, mine røvballer!

Det gjør vondt å legge seg etter en dag med 14 timer på en smal sykkelsadel.

Synes du det blir ensformig å ligge på spikermatte? Da skal du sykle Skandinavia rundt på 90 timer.

– **OG DETTE** gjør de frivillig, når det går buss!

Gunvor Vikan speider ut i mørket. Hun er nattevakt på sportellet i Skien fritidspark. Idet hjulbeinte menn vakler inn døren, sier det klikk-klakk, klikk-klakk, men dette er ikke cowboyer med sporer under støvlene og hestebredde mellom beina. Dette er sykkelryttere med beslag under skoene, og flere enn nattevakt Gunvor synes det de deltar i, Super Brevet Scandinavia, ligner mer på et mareritt enn et sykkelritt.

Klokken 21.30 ankommer ålgårdbuen og femtiåringen Johnny Stausholm resepsjonen. Det føles som om noen har slått lårene hans med slegge, opplyser han. I foajeen fristes den nyankomne av funksjonæren Lasse Olesen.

– Vi har noe hurtig, sier Olesen, og langer cola og wienerbrød. Sukkeret går rett i blodet og fletta på en utkjørt sykkelrytter.

Så bøyer Johnny seg for å løsne borrelåsene på sykkelskoene. Dit ned er det en lang vei brolagt med sukk. Johnny vokste opp i Danmark, og lar modersmålet lyde klart:

– Åh, mine røvballer!

Men tro bare ikke at sykkelrytteren hadde smurt seg bort der bak.

ET PAR KVELDER tidligere lå den nye danskeferja «Stavangerfjord» og solte seg i Risavika. Om bord steg Johnny Stausholm med karbonhesten han skulle ri på i 120 mil gjennom fire døgn. Tidligere hadde han syklet rittet Trondheim-Oslo (55 mil) og en tur til Kosovo (340) mil på 22 dager.

Men Super Brevet Scandinavia kom nok til å bli enda mer krevende. Løpet kom til å gjøre vondt. Veldig vondt. Ikke bare i mørbankede muskler, men i hofte, rygg og nakke. Siden han ble påkjørt bakfra hjemme på Ålgård i april 2001 og pådro seg nakkeskade, har nemlig Johnny levd og strevd med voldsomme smerter.

I de første årene satt han mye hjemme og tygde kraftig smertestillende. Helt til en dag i 2008. Da begynte han å sykle. Pinen dundret gjennom nervesystemet mer brutalt enn noen gang. Ikke desto mindre greide ingeniøren etter hvert å arbeide igjen. Halv tid hos Aibel. Sykle fra smertene gjorde han ikke, men han trakk seg til selvspekt ved å sprengte egne grenser. På turen Skandinavia rundt ville han gjøre det igjen.

– Fysisk blir nok ikke dette så vanskelig. Det vanskeligste blir å distansere seg mentalt fra smertene, sa Johnny rett før han seilte over Skagerrak.

SOLEN går ned. Snart skal den lyse på andre flekker av kloden enn Siljan utenfor Skien. Månen er

På terrassene står turister og innbyggere og ser på. Ikke-sykkelryttere. Tomheten i livet deres sjokkerer meg.

Tim Krabbé i «Sykkelrytteren».

Det er mye pent å se på Groos i Grimstad, men Reidar Svendsen (t.v.) og Johnny Stausholm samler seg om å fullføre de siste av sine 120 mil.

Det er svarte natta når de siste syklistene kommer inn etter tredje etappe. Tyskeren Thomas Slodowy (til venstre) og japaneren Chikara Iwamoto.

Johnny Stausholm fra Ålgård er en grensesprenger.

Søren Flensted Möller (46) fra Danmark deltar med sin velomobil, en sykkel med karosseri. Han trår halvt liggende. Opp bakker går det langsommere enn på vanlig sykkel, men hurtigere ellers. Søren har tilbakelagt over 20.000 kilometer hittil i år. Han er uførepensjonert lærer. Syklingen frigjør endorfiner som lindrer smertene han plages av.

Giuseppe Sabbatini (59) fra Italia syklet 4800 kilometer rundt i Europa før han startet i dette løpet. Etterpå sykler han 2400 kilometer hjem igjen. Han ble nylig pensjonist og synes det er bedre å trå pedaler enn å tvinne tomleir.

Elaine Astrue (48) fra USA er en av få kvinner i dette løpet. For fire år siden fikk hun en hodeskade da bilen hun satt i, braste inn i en annen som sto parkert. Nå kjemper hun for å beholde sine gamle ferdigheter. Sykling er en av dem.

Mennesket består av to deler: en ånd og en kropp. Av disse to er ånden selvfølgelig sykkelrytteren.

Tim Krabbé i «Sykkelrytteren».

begynt på nattskiftet over Norge. Sitter det noen mann i den, ser han en vei med gammelgrå asfalt skjære igjennom en åker med halvmoden havre. Og snart skal den mulige månemannen få øye på to små menneskekryp på veien, der de sitter overskrevet på en ramme med et hjul i hver ende. Sitte slik har de gjort siden jättetidlig frukost i Uddevalla. Nå har sykklene spist nesten 33 av dagens 35 mil. Karene som rir gjennom stigen-de skumring og kjølnende luft, er tyskeren Peter Meisel og Johnny Stausholm.

Begge stiger av. Johnny åpner munnen. Ikke for å forbanne den som oppfant sykkelkelen, men for å prise poesien i syklistmen:

– Dette var pisse hårdt. Hårdt nok til å stanse ham på den videre ferden mot Skien, var det dog ikke.

INN PÅ en bensinstasjon i Arendal ruller folk

for å fylle. De fyller seg med juice, vann, kylling og lasagne. Dette er fjerde og siste dag av løpet Skandinavia rundt. Mange av deltagerne ville du ikke ha mistenkt for å kunne sykle tredivet mil om dagen og delvis natten. Noen har myke, romslige maver som selv ikke de trangeste trikoter kan holde inne, men i hodet er de alle harde. Der bor en vilje av stål.

Jens Glad Balchen heter stavangermannen som i 2011 syklet 480 mil på 11 dager tvers over Amerika. Han ledsaget Johnny Stausholm i noen av kvalifiseringsløpene til Super Brevet Scandinavia.

–I brevet-ritt kan noen møte veggen fysisk, men med mental styrke presser de seg videre. I et slikt løp syklet en kamerat av meg i tre døgn uten å sove, forteller Glad Balchen.

Etter kvalifiseringsløpene fikk Johnny en presang av Glad Balchen: Rumpkrem. Med den

har han smurt både sitteputene i bukse og sine egne. Likevel går det på stumpen nå på løpets siste dag.

I FØLGE MED Johnny trillet Reidar Svendsen, sykepleier på 49 fra Kristiansand. Nå fisker Reidar opp telefonen.

–Den er sår, den trenger litt pleie, sier mannen.

Enkelte lesere vil kanskje tro at han talte med sin bedre halvdel om sin verre bakdel.

Reidar har syklet Trondheim-Oslo tre ganger, og lette etter en enda verre prøvelse. Her har han åpenbart funnet den, men sier han aldri hadde kommet helt til Arendal pr. pedal uten Johnny til å sykle foran og pløye luften.

–Mannen er en maskin. Jeg måtte nesten hive dreggen i ham for å få ham til å sakke ned, forklarer Reidar.

Det å klatre er en rytme, en rus, man må vugge organenes protest i søvn.

Tim Krabbé i «Sykkelrytteren».

Den ensomme rytter. Asfaltens poesi.

Når vi ser sykepleieren rødhusset og svett, på randen av fakirlykke, spør jeg ham: – Er det sunt å herje slik med kroppen?

– Neste spørsmål, svarer mannen, før han fortsetter. – Mentalt er dette kanskje sunt; jeg kobler jo fullstendig av fra alt annet. Spør du en lege om visse deler av kroppen ikke har godt av dette her, får du nok ymse svar, mener Reidar.

Og nå setter vi over til Stein Ørn, lege og trener for proffsyklisten Alexander Kristoff.

– Å gå på fylla flere dager i strekk gir en større organbelastning enn et brevet-løp, sier Ørn.

DREVNE SYKLISTER lar pedalene gå rundt om lag 80 ganger pr. minutt, opplyser fotograf og syklist Anders Minge. Det betyr at knærne til deltakerne i Super Brevet Scandinavia snurrer kranken 268.000 ganger når de sykler 56 timer. Dette bekymrer ikke dr. Ørn:

– Knærne tåler det fint. Husk at proffsyklistere kan tilbakelegge 30.000 kilometer i året. For kroppen ellers er utmattelsen i et langt sykkel-løp mer skånsom enn under en mer kortvarig, ekstrem påkjenning, for eksempel maraton. Sykling går ikke så hardt ut over leddene som løping, og det går lettere for en sykkelrytter å spise, drikke og hvile. Men det gjelder å lytte til kroppen og ikke presse seg altfor hardt, formaner Stein Ørn.

Endelig er Johnny og Reidar i mål.

PÅ BENSINSTASJONEN i Arendal erklærer Johnny Stausholm at han er fullstendig tom. Så ifører han seg en porsjon lasagne med et par mildt smertestilende piller til, slenger beinet over stanga og sykler videre med Reidar på slep. Idet han nærmer seg Kristiansand, tror han det er fire mil igjen, men så var det bare 25 kilometer. Da snur han seg mot Reidar: – Nu kører vi.

Og dermed kom de til mål i Kristiansand i forbløffende fart. Johnny får medalje rundt halsen, en kold en i hånden og et plasskrevende smil om munnen.

Rumpekremen fra Jens Glad Balchen har bestått prøven. Det samme har Johnny:

– Underveis var det fryktelig vondt, men jeg har nådd et nytt mål mentalt. Dette er en seier. Dette er mitt dop.